

Moszkva, 2017. január 15. - **Kultúrharc bontakozott ki Oroszországban a szentpétervári kormányzó azon határozata miatt, hogy az ortodox egyház használatába engedi át az Izsák-székesegyházat, a legnagyobb befogadóképességű orosz ortodox templomot.**

A change.org honlapon vasárnapra 180 ezer fölé emelkedett a döntés ellen tiltakozó petíció támogatóinak száma. A szentpétervári múzeumi alkalmazottak szövetsége állásfoglalásában úgy fogalmazott, hogy a templomépület átadása a benne működő állami múzeum felszámolását jelenti.

Péntek este több százan tüntettek a bazilika egyházi használatba adása ellen. A nap folyamán korábban kozákok fenyegetőztek azzal, hogy meg fogják akadályozni a megmozdulást és az ellentüntetésen megjelentek a Kreml-párti Nemzeti Felszabadító Mozgalom aktivistái is. A nyitva tartást összecsapástól tartva két órával lerövidítették és az esti istentisztelet is elmaradt, de az orosz nemzeti gárda kivezényelt egységeinek végül nem kellett beavatkozniuk.

Georgij Poltavcsenko, Oroszország "északi fővárosának" kormányzója kedden jelentette be, hogy a "kérdés eldőlt", és az Izsák-székesegyház egyházi kezelésbe kerül. A komoly indulatokat kiváltó döntés részletei nem váltak azonnal ismertté, ám utóbb kiderült, hogy az épület a város tulajdona marad - vagyis a fenntartást az önfinanszírozó múzeum helyett az állandóan pénzzavarra panaszkodó önkormányzatnak kell majd állnia - és az egyház 2019. január 1-től 49 esztendőre kapja meg a "korlátlan ideig tartó és térítésmentes használat jogát". Addig azonban még egy sor megállapodást kell megkötni a kulturális minisztériummal és az egyházzal, mert az 1928-ban államosított épület az UNESCO védnöksége alatt áll.

A használati jog átadásáról Poltavcsenko és Kirill, Moszkva és egész Oroszország pátriárkája állapodott meg.

A szentpétervári egyházmegye a restitúciós törvény alapján 2015 nyarán kérelmezte a kormányzótól a székesegyház átadását, ám az épületben működő múzeum alkalmazottjai és a város lakói akkor is tiltakoztak. Ezt követően Vlagyimir Megyinszkij kulturális miniszter is elutasította a kérést. Az ortodox egyház bírálta a döntést, rámutatva, hogy a székesegyház eredetileg szakrális célokra épült.

Az Izsák-székesegyházban tavaly gyakorlatilag minden nap tartottak liturgiát (istentiszteletet), amelyre a hívőket ingyen beengedték. 2016-ban az épületet 3,9 millió turista kereste fel, a múzeum bevétele pedig mintegy 800 millió rubel volt (1 rubel jelenleg 4,86 forint), amiből a restaurálást is fedezték.

Az átadás ellenzői egyebek között azzal érveltek, hogy veszélybe kerül az épület szakszerű fenntartása. Ezt azzal támasztották alá, hogy a tatározás után megfakult az egyház kezelésébe került szentpétervári Kazanyi-székesegyház homlokzata. Az istentiszteleteket pedig, amelyekből tavaly 640-et tartottak az Izsákban, mindössze három tucatnyi hívő látogatja rendszeresen, ami kevesebb mint egy százaléka a múzeumot felkereső turisták számának.

Kifogásolták továbbá, hogy a kormányzó önkényesen kész tények elé állította a várost, holott korábban felmerült annak lehetősége, hogy a város nevezetességének sorsáról népszavazás döntsön majd.

"Az ortodoxia erődje leveti magáról az elszáradt szekuláris-múzeumi héjat - értekezett az Izsák-székesegyház ügyében Alekszandr Scsipkov, a moszkvai patriarchátus társadalmi és sajtókapcsolatok-felelőse a Rosszija Szegodnyja hírügynökségnek írt jegyzetében.

Scsipkov szerint a székesegyház átadása egy olyan korszak végét jelenti, amelyben a vallás a

Írta: Adminisztrátor

2017. január 15. vasárnap -

kultúra alárendeltségében állt. Megfogalmazása szerint a lépés a kezdetét jelenti "Oroszország egész szociokulturális tájképe kereszténnyé tételének".

Az ortodox egyház közölte, hogy a belépés ingyenes lesz, díjat csak azoktól kívánnak szedni, akik a kilátóba szeretnének felmenni. Lesz idegenvezetés is, amely Tyihon (Sevkunov) jegorjevi püspök, Moszkva nyugati vikariátusának vezetője szerint nem "ateista", hanem "kulturális" jellegű lesz.

Sajtóértesülések szerint egyébként az Izsák-székesegyház plébánosa Tyihon püspök lesz, akit Vlagyimir Putyin elnök lelkiatyájának tartanak. A katedrális valószínűleg nem a szentpétervári egyházmegye, hanem közvetlenül a pátriárka irányítása alatt működik majd.

A Szent Izsák-székesegyház nevét dalmáciai védőszentjéről kapta, ugyanis a Szentpétervárt megalapító Nagy Péter cár születésnapja Szent Izsák napjára esett. I. Sándor döntése alapján 1818 és 1858 között építették fel, a francia Auguste de Montferrand tervei szerint. Kincstári pénzből készült, az épület a monarchia idején sem képezte az egyház tulajdonát. A Szovjetunióban kisajátítása után múzeumként - 1931 és 1937 között a vallás és az ateizmus múzeumaként - és műemlékként funkcionált. Az orosz kormány rendelete alapján 2012-ben került Szentpétervár kezelésébe.

A jelek szerint a székesegyház sorsa, a kormányzó kijelentésével ellentétben, mégsem dőlt el véglegesen. Átadásának ellenzői január 28-ra újabb tiltakozó akciót hirdettek meg, Borisz Visnyevszkij, a szentpétervári városi közgyűlés képviselője pedig kijelentette, hogy bíróságon támadja meg a kormányzó határozatát.